

«...останемо право громадськості на участь в управлінні державними справами»

“Ukrainian Democracy”

Ukraine. 03150, Kyiv

145-1 Velyka Vasylkivska str., Ap. 125

Legal entity number: 40894607

Phone: +38(067)2403097

E-mail: ukrdemoc@gmail.com

<https://www.facebook.com/UkrDem>

ГО «Українська Демократія»

Україна, 03150, м. Київ,

Велика Васильківська, 145-1, кв. 125

Код ЄДРПОУ: 40894607

Тел.: 0672403097

E-mail: ukrdemoc@gmail.com

<https://www.facebook.com/UkrDem>

08.01.2019 №0801-191

Міністерство внутрішніх справ України

Експертні пропозиції

за результатами громадської експертизи

За результатами проведення громадської експертизи діяльності Міністерства внутрішніх справ України щодо взаємодії з громадськістю згідно наказу міністерства від 15.11.2018 №923 та на підставі пункту 5-2. Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. N 976 (далі - Порядок), подаємо експертні пропозиції.

Також просимо зазначити, що згідно пункту 7 Порядку, міністерство після надходження до нього експертних пропозицій:

- розглядає ці експертні пропозиції керівництвом у двотижневий строк за участю представників ГО «Українська Демократія»;
- у десятиденний строк після розгляду пропозицій розробляє і затверджує наказом заходи, спрямовані на їх реалізацію.

Додаток: Експертні пропозиції, підготовлені ГО «Українська Демократія» за результатом проведення громадської експертизи діяльності Міністерства внутрішніх справ України, подані 08.01.2019 – на 45 арк.

З повагою

Голова

Марко Скакун

Додаток
до листа
ГО «Українська Демократія»
від 08.01.2019 № 0801-191

**ЕКСПЕРТНІ ПРОПОЗИЦІЇ,
підготовлені ГО «Українська Демократія» за результатом проведення
громадської експертизи діяльності Міністерства внутрішніх справ
України, подані 08.01.2019**

На виконання пункту 5-2. Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади зазначаємо:

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ГРОМАДСЬКУ ЕКСПЕРТИЗУ:

Ініціатор громадської експертизи:

Громадська організація (далі – ГО) «Українська Демократія»: керівник – Скакун Марко Леонідович; поштова адреса: вул. Велика Васильківська, будинок 145/1, квартира 125, м. Київ, 03150; контактні дані: електронна адреса ukrdemos@gmail.com, телефон: +38 067 240 30 97.

Предмет громадської експертизи: взаємодія Міністерства з громадськістю.

Мета громадської експертизи:

- 1). Оцінка взаємодії Міністерства з громадськістю;
- 2). Підготовка пропозицій Міністерству щодо залучення громадськості до процесу виконання покладених на нього завдань, а також підвищення рівня взаємної довіри між Міністерством та громадськістю.

Відомості про експертів, які проводили експертизу:

Марко Скакун,

Голова ГО «Українська Демократія».

Підстави проведення експертизи:

Наказ міністерства від 15.11.2018 №923, виданий на підставі запиту ініціатора від 17.10.2018 № 1710-187.

ОЦІНКА ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ МІНІСТЕРСТВА З ГРОМАДСЬКІСТЮ

Досліджуваний період: 2018 рік станом на дату видання наказу про проведення експертизи.

Оцінка ефективності взаємодії та залучення громадськості здійснювалась за напрямками взаємодії за шкалою 0-5 балів, де:

0 балів – відсутність діяльності за напрямом взаємодії;

1 бал – наявність одиничних проявів/ознак діяльності;

2 бали – діяльність відзначається значним порушенням законодавства (порушення законодавства є переважними в діяльності), відсутність результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування);

3 бали - діяльності містить незначні порушенням законодавства (порушення законодавства не є переважними в діяльності), наявність незначних результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування);

4 бали – діяльність повністю відповідає законодавству, проте дискреційні повноваження або не використовуються, або використовуються не на користь громадськості (формальний підхід є переважним в діяльності), наявність середніх результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування);

5 балів – діяльність повністю відповідає законодавству, дискреційні повноваження використовуються на користь громадськості, метою діяльності є досягнення результату (підхід спрямований на результат), наявність високих результатів діяльності (залучення громадськості, пропозицій громадськості, їх врахування).

Термін «громадськість» в цій експертизі вживається в значенні згідно пункту 2 частини першої статті 1 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», а саме: «громадськість - одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи», що у сукупності з визначенням ЗУ

«Про стратегічну екологічну оцінку» є єдиним значенням, визначеним актами законодавства станом на кінець 2018 року.

Термін «ІГС» вживається в наступному значенні: «інститути громадянського суспільства - громадські об'єднання, професійні спілки та їх об'єднання, творчі спілки, організації роботодавців та їх об'єднання, благодійні і релігійні організації, органи самоорганізації населення, недержавні засоби масової інформації та інші непідприємницькі товариства і установи, легалізовані відповідно до законодавства.

1-О. Оцінка сприяння реалізації права ІГС на звернення

Протягом досліджуваного періоду до апарату міністерства надійшло всього **5** звернень від ІГС (за даними матеріалів експертизи), що є малоімовірним, адже, наприклад, кількість таких звернень до апаратів МОЗ та Мінсоцполітики налічує декілька тисяч. Така маленька цифра може бути ознакою не реєстрації таких звернень, відсутність ведення окремого діловодства. Варто також зазначити, що в матеріалах експертизи відсутня інструкція з діловодства. Єдина інструкція, яку вдалось знайти, це затверджена наказом МВС 23.08.2012 № 747 «Про затвердження Інструкції з діловодства в системі Міністерства внутрішніх справ України», розроблена на основі Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади, що в 2018 році втратила чинність. Це означає, що апарат МВС, а також ГСЦ МВС не дотримуються нововведень, які встановлені новими типовими інструкціями з діловодства, затвердженими постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55 «Деякі питання документування управлінської діяльності».

Крім того, не має підтверджень того, що апарат міністерства розподіляє такі звернення на заяви, скарги та пропозиції, що є порушенням. Адже, пунктом 2 частини першої статті 21 Закону України «Про громадські об'єднання» (надалі – Закон № 4572-VI) громадські об'єднання мають право

звертатися у порядку, визначеному законом, до органів державної влади, їх посадових і службових осіб з пропозиціями (зауваженнями), заявами (клопотаннями), скаргами, що передбачає відповідний поділ звернень в діловодстві, а також відповідні права заявника та обов'язки міністерства та його посадових осіб під час розгляду заяв та скарг ГО.

Профспілки, крім загальних прав ГО на звернення, також мають особливі права: під час розгляду пропозиції профспілки міністерству про прийняття або внесення змін до законів і інших нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної соціальної та економічної політики, регулювання трудових, соціальних, економічних відносин, профспілки мають право брати участь у такому розгляді (частини четверта та п'ята статті 21 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»).

Організації роботодавців, крім загального права ГО на звернення, мають звужене право на подання пропозиції. Так статтею 18 Закону України «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності» встановлено вимогу подання пропозиції міністерству виключно з питань, пов'язаних з їх статутною діяльністю, отже вони потребують перевірки.

Оцінка напряму взаємодії «Сприяння реалізації права ІГС на звернення» становить 1 бал з огляду на наявність одиничних звернень ІГС, проте враховуючи відсутність нової інструкції з діловодства, розподіл звернень ІГС на заяви, скарги та пропозиції, відсутність практики сприяння реалізації особливих прав деяких ІГС.

1-П. Пропозиції міністерству щодо вдосконалення взаємодії за напрямом «Сприяння реалізації права ІГС на звернення»

- 1). Діловодство щодо звернень ІГС вести окремо;
- 2). Удосконалити реєстраційно-моніторингові картки звернень ІГС, додавши до звичайної картки елементи реєстраційно-контрольної картки звернень громадян, а саме:

Вид звернення - пропозиція (зауваження), заява (клопотання), скарга;

Вид ІГС: ГО, мета діяльності якої не визначена, профспілка, організація роботодавців, ГО осіб з інвалідністю, ГО, метою якої є захист прав та свобод в сфері діяльності міністерства;

Виконано за _____ днів (зазначається фактичний строк виконання);

Результат розгляду звернення (короткий виклад прийнятих рішень з усіх порушених питань);

Вирішено (зазначається характер відповіді на пропозицію, заяву, скаргу - позитивно, відмовлено у задоволенні, повернуто відповідно до закону, залишено без розгляду, надіслано за належністю).

3). За результатами розгляду звернень ІГС надсилати їм електронні відповіді (з накладенням ЕЦП) на адреси електронної пошти, зазначених в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР).

4). Проводити аналіз звернень ІГС та за результатами складати щоквартальні довідки. Обирати цінні пропозиції.

5). Забезпечити реалізацію прав ІГС відповідно до статті 18 ЗУ «Про звернення громадян».

6). Розробити нову інструкцію з діловодства системі Міністерства внутрішніх справ України на основі типових інструкцій, затверджених постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55 «Деякі питання документування управлінської діяльності». До неї включити питання особливостей реєстрації та розгляду звернень ІГС, а також реалізації їх особливих прав та прав заявників.

2-О. Оцінка сприяння реалізації права громадян на звернення

Міністерство досі користується Положенням про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженою наказом міністерства

від 10.10.2004 №1177 (з останніми змінами внесеними у 2016 році), хоча в 2018 роках в ЗУ «Про звернення громадян» вносились зміни, а деякі положення визнані неконституційними. Крім того, постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55 затверджено нову інструкцію з діловодства в паперовій формі, яка встановлює загальні засади діловодства в міністерствах та ЦОВВ. Це положення не враховує ці зміни та нововведення, хоча треба визнати, що виписано доволі якісно (можна навіть вважати одним з найкращих серед міністерств), проте, на практиці його норми не виконуються (немає підтверджень належного виконання), а саме:

Пункт 1.4. Положення – «Чуйне й уважне ставлення до звернень громадян кожен працівник апарату МВС зобов'язаний уважати своїм службовим обов'язком» та «У роботі зі зверненнями громадян слід уважно відноситися до їх запитів і проблем, дотримуватися високої культури поведіння і правил етикету» - *якби це було б так, то були б відсутні повторні звернення громадян (тільки за 3-й квартал 2018 року апаратом МВС отримано 210 таких звернень), в яких: оскаржується рішення, прийняте апаратом МВС за попереднім зверненням; повідомляється про несвоєчасне вирішення попереднього звернення, якщо з часу надходження останнього минув установлений законодавством термін розгляду і відповідь авторові не надавалась; повідомляється про невирішене по суті або вирішене не в повному обсязі питання, порушене в першому зверненні; звертається увага на інші недоліки, допущені при вирішенні питання, порушеного в попередньому зверненні. Також, були б відсутні заяви – повідомлення про порушення чинного законодавства посадовими особами апарату МВС (Департаментом з питань режиму та службової діяльності МВС розглянуто 588 таких заяв протягом 10 місяців 2018 року);*

Пункт 1.5. Положення - «Інформація, що міститься в письмових і усних зверненнях громадян, використовується для подальшого зміцнення правопорядку й законності, удосконалення діяльності апарату МВС» - в

матеріалах експертизи вказується на відсутність врахування звернень громадян;

Пункт 3.6. Положення – «Державний секретар (керівник апарату) зобов'язаний ретельно розібратися в причинах повторного звернення громадянина» – *В матеріалах експертизи відсутні відомості, які б це підтверджували.* «Якщо воно (повторне звернення) виконано з порушенням установленого порядку розгляду, то до посадових осіб, які припустили порушення прав громадянина, вживаються відповідні заходи реагування. Невирішення порушених у зверненні громадянина обґрунтованих питань має глибоко аналізуватися і у разі виявлення ознак тяганини, формалізму та бюрократизму мати наслідком невідворотне притягнення винних у цьому осіб до встановленої законом відповідальності» - *за матеріалами експертизи не було ініційовано жодного дисциплінарного провадження в цій сфері, хоча, протягом 10 місяців 2018 року за даними Уповноваженого ВРУ з прав людини, щодо посадових осіб апарату було складено 2 протоколи про адмінпорушення, отримано 114 скарг на дії, рішення чи бездіяльність посадових осіб апарату МВС, надіслано до апарату МВС 213 актів реагування Уповноваженого;*

Пункт 3.12.1. Положення – «Звернення громадян, що містять пропозиції про суттєві зміни в роботі апарату МВС, про усунення серйозних недоліків та зловживань зберігаються постійно» - *звернення такі є, проте не надано підтвердження, що вони виокремлюються, обліковуються та зберігаються;*

Пункт 4.1. Положення – «Керівники апарату МВС при розгляді звернень громадян **зобов'язані** уважно вникати в їх суть, у разі потреби вимагати у виконавців матеріали їх перевірки, направляти працівників апарату МВС на місця для перевірки викладених у зверненнях фактів» - *жодні індикатори та матеріали не вказують на дотримання цієї норми та «Безпосередні виконавці при здійсненні перевірок за зверненнями **обов'язково** спілкуються з їх авторами, з'ясовують усі порушені питання та*

обставини, детально вникають в їх суть» - як вони спілкуються не ясно, адже порядок такого спілкування не вписано ні в самому положенні, ні сама практика апарату МВС цього не підтверджує. Отже, виходить, що всіх виконавців можна притягнути до дисциплінарної відповідальності за невиконання такого обов'язку;

Пункт 4.2. Положення – «До перевірки звернень громадян можуть залучатися за згодою представники громадськості» - не відомо жодного випадку, щоб залучались представники громадськості;

Пункт 4.3. Положення – «За результатами перевірки звернення складається мотивований висновок про результати розгляду звернення громадян, який має містити в собі об'єктивний аналіз усіх зібраних матеріалів і повинен відповідати порядку його складання» - можна стверджувати, що такі висновки не готуються посадовими особами апарату МВС (не виявлено жодного), хоча в роботі підпорядкованого ЦОВВ – Національній поліції України такі висновки зустрічаються;

Пункт 4.5. Положення – «Громадянин, який звернувся із заявою чи скаргою до апарату МВС має права, визначені статтею 18 Закону України "Про звернення громадян"» - в практиці апарату МВС відсутнє сприяння реалізації таких прав;

Пункт 4.7. Положення – «Відповідь за результатами розгляду звернення в обов'язковому порядку дається тим органом, який його отримав і до компетенції якого входить розв'язання порушених у зверненні питань, за підписом керівника або його заступника» - керівником МВС є Міністр (стаття 8 ЗУ «Про ЦОВВ»), відповідно підпис повинен ставити або Міністр або його заступники. Практика апарату МВС така, що Міністр уникає ставити свій підпис у відповіді навіть на депутатські звернення, не те щоб громадян, на переважну більшість відповідей яких підписи ставлять керівники самостійних структурних підрозділів – які не є органами. Такі дії містять ознаки дисциплінарних проступків – «перевищення службових

повноважень» відповідно до пункту 7 частини другої статті 65 ЗУ «Про державну службу»;

Пункт 11.2. Положення – «Керівники структурних підрозділів апарату МВС, ГСЦ МВС щокварталу до 05 числа наступного за звітним періодом місяця подають до Департаменту з питань режиму та службової діяльності МВС звіт про стан розгляду звернень громадян» - *можна стверджувати, що такі звіти не подаються, адже в матеріалах експертизи був наявний звіт тільки від одного підрозділу - Управління охорони здоров'я та реабілітації.*

Пункт 11.3. Положення – «За результатами узагальнення, аналізу складається аналітична довідка, яка повинна містити, зокрема, такі відомості як: характерні приклади звернень; дотримання порядку їх розгляду та вирішення порушених у них питань з наведенням характерних прикладів; ужиті заходи щодо забезпечення кваліфікованого, неупередженого, об'єктивного та своєчасного розгляду звернень громадян, оперативного вирішення порушених у них питань, задоволення законних вимог заявників, реального поновлення порушених конституційних прав та запобігання надалі таким порушенням; дані щодо звернень громадян, у яких ідеться про недоліки в роботі апарату МВС, оскарження рішень або дій посадових осіб. Кількість скарг на рішення або дії посадових осіб, які підтвердилися. Що зроблено за такими зверненнями, які заходи вжито для припинення неправомірних дій та скасування незаконних рішень. Навести декілька характерних прикладів; відомості про здійснені перевірки стану роботи зі зверненнями громадян та з їх особистого прийому» - *враховуючи, що апарат МВС не надав ці довідки, а також довідки, які надаються до СКМУ, та доповіді Президенту України, можна стверджувати що апарат МВС багато чого скриває в цій сфері. Крім того, така інформація повинна розміщуватися на веб-сайті МВС, яка повною мірою розкриває ситуацію зі станом роботи зі зверненнями (пункт 4 Указу Президента України № 109/2008), проте розміщується тільки стисла статистична інформація;*

Пункт 11.9. Положення – «Керівник підрозділу документального забезпечення щотижня готує доповідну записку (довідку) керівникові структурного підрозділу апарату МВС про стан роботи зі зверненнями громадян (зокрема про порушення строків розгляду звернень та несвоєчасне надання виконавцями відповіді авторам)» - *відсутнє підтвердження підготовки таких довідок.*

За результатом аналізу даних щодо звернень громадян, отриманих апаратом МВС протягом 3-го кварталу, вдалось встановити: з отриманих **3933** звернень **2365** було переслано за належністю до інших органів (**60%** - дуже високий показник, один з найвищих серед міністерств). **726** звернень на кінець періоду були в стадії розгляду, **35** звернень повернуто авторові без розгляду, отже безпосередньо апаратом МВС було розглянуто всього **807** звернень (маленький показник при такій чисельності штату апарату, відповідно невелике навантаження на посадових осіб у порівнянні з іншими міністерствами).

Варто зазначити, що в довідці до СКМУ апаратом МВС зазначено відсутність випадків порушення терміну надання відповіді, що не може відповідати дійсності з декількох причин: перша - в інших міністерствах такий показник в одному кварталі може сягати кілька сотень; друга – з **1568** звернень, які надійшли та перебували на розгляді в апараті МВС протягом 3-го кварталу 2018 року, частка нерозглянутих не повинна перевищувати 25-33% (ті, що надійшли в другій-третьій декаді останнього третього місяця кварталу з урахуванням того, що протягом першої декади могли бути звернення, які не потребують додаткового вивчення та розглядаються протягом 15 днів), проте їх реальна частка становить 46%. Отже, можна стверджувати, що насправді порушено термін надання відповіді щодо мінімум 13% звернень, тобто **203**. Отже, це може бути ознаками фальсифікації статистики з метою покращення результатів.

З цих **807** розглянутих звернень всі були визнані обґрунтованими, щодо **116** надано роз'яснення: сюди відносяться звернення, в яких громадяни

просять надати роз'яснення, а також ті, що на час розгляду з обґрунтованих підстав і в межах НПА вирішити позитивно немає можливості, а за наслідками їх розгляду громадян надані вмотивовані вичерпні роз'яснення. Усі інші **691** звернень були вирішені позитивно, враховуючи, що абсолютна більшість звернень були заявами та скаргами, це означає, що за ними було прийнято рішення на користь заявника та вжито заходів до поновлення порушених прав громадян. Знову ж таки, з підстав наведених вище (повторні звернення, скарги, порушення норм Положення) можна стверджувати, що показник є покращеним та не відповідає дійсності.

Маючи такі сумнівні показники та порушення в сфері звернень громадян апарат міністерства за **останні 5 років** (за наявними даними) не проводив **жодної** перевірку стану організації роботи зі зверненнями громадян в апараті МВС за Методикою оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, хоча пунктом 4 Указу Президента України № 109/2008 міністерства зобов'язані проводити їх систематично.

Варто також звернути увагу на ще один показник – кількість пропозицій, що є індикатором взаємодії з громадянами, їх залучення до виконання покладених на МВС завдань. За 3-й квартал їх надійшло всього **3**, тобто менше навіть **0,1%** - це один з найнижчих показників серед міністерств, для порівняння, в Міноборони частка пропозицій за 3-й квартал 2018 року склала **31%**, в Мінприроди – **6%**; в Мінфін – **5%**; МОЗ – **3%**; МТОТ – **4%**; Мінагрополітики – **2%**; МЕРТ – **2%**; Міненерговугілля – **1%**.

*Оцінка напряму взаємодії «Сприяння реалізації права громадян на звернення» становить **2 бали** з огляду на велику кількість повторних звернень, ознаки фальсифікації показників роботи зі зверненнями громадян, відсутність висновків про результати розгляду звернення громадян, відсутність розміщених звітів, проведення оцінки роботи відповідно до Методики, відсутність практики притягнення винних осіб до дисциплінарної відповідальності, а саме: діяльність відзначається значним порушенням*

законодавства (ЗУ «Про звернення громадян», Указу Президента України № 109/2008, Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі МВС), а також неефективність організації роботи щодо залучення громадян до подання пропозицій.

2-П. Пропозиції Міністерству щодо вдосконалення взаємодії за напрямом «Сприяння реалізації права громадян на звернення»

1). Внести зміни та доповнення до Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі МВС з урахуванням внесених змін до ЗУ «Про звернення громадян» у 2018 році та визнання деяких положень неконституційними, а також нової Інструкції з діловодства в паперовій формі, затвердженої постановою КМУ від 17 січня 2018 р. № 55. Також уточнити порядок реалізації прав заявників, встановлених ст.18 ЗУ «Про звернення громадян», та порядок спілкування виконавця з заявником.

2). На виконання пункту 4 Указу Президента України № 109/2008 забезпечити систематичне (не рідше 1 разу на півріччя перед поданням доповіді Президенту України) проведення перевірки, за участі громадськості, стану організації роботи зі зверненнями громадян за Методикою оцінювання рівня організації роботи із зверненнями громадян в органах виконавчої влади, затвердженою постановою КМУ від 24 червня 2009 р. N 630. Зразок за посиланням:

https://nads.gov.ua/sites/default/files/imce/zvit_perevirka_shchodo_zvernennya_grom_2.pdf

3). На виконання пункту 1 Указу Президента України № 109/2008 вжити заходів щодо:

- створення умов для участі заявників у перевірці поданих ними заяв чи скарг, надання можливості знайомитися з матеріалами перевірок відповідних звернень шляхом визначення такої процедури;

- запровадження постійного контролю за організацією роботи посадових та службових осіб міністерства зі зверненнями громадян шляхом проведення щотижневих апаратних нарад стосовно звернень;

- вжиття заходів для притягнення винних осіб у встановленому порядку до дисциплінарної відповідальності за невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків щодо розгляду звернень громадян шляхом відкриття дисциплінарних проваджень щодо кожного випадку порушення термінів надання відповідей на звернення та інших порушень.

4). На виконання пункту 4 Указу Президента України № 109/2008 вжити додаткових заходів, спрямованих на поліпшення інформованості населення про стан роботи зі зверненнями громадян у міністерстві, для цього розміщувати на сайті міністерства щоквартальні довідки, які надаються СКМУ, щодо звернень громадян, та доповіді Президентів України про стан організації роботи зі зверненнями громадян та вжиті заходи, спрямовані на забезпечення гарантування реалізації конституційного права громадян на звернення.

5). Забезпечити виконання пунктів 1.4, 1.5, 3.6, 3.12.1, 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.7, 11.2, 11.3, 11.9 Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі МВС, щодо дотримання яких у ініціатора виникли обґрунтовані сумніви, викладені в підрозділі 2-О цих експертних пропозицій.

3-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до здійснення регуляторної діяльності

План діяльності МВС з підготовки проектів регуляторних актів на 2018 рік затверджено вчасно, також до нього регулярно вносились зміни, що є дотриманням статті 7 Закону 1160-IV.

Належним чином організована робота ГСЦ МВС щодо здійснення регуляторної діяльності МВС: так протягом досліджуваного періоду ним було підготовлено 4 регуляторних акта та оприлюднено їх на офіційному

веб-сайті МВС. Загальна кількість отриманих ГСЦ МВС зауважень та пропозицій до проектів актів становила 10 (від юридичних осіб) та 1 (від фізичних осіб). Із отриманих зауважень та пропозицій враховано – 3, враховано частково – 5, взято до уваги – 2, не враховано – 1. М-тест було проведено до усіх розроблених ГСЦ МВС регуляторних проектів актів (100 %). За звітний період було проведено 4 базових відстеження результативності регуляторних актів та 6 повторних відстежень. Також, ГСЦ МВС у звітному періоді було отримано 9 пропозицій від громадськості щодо внесення змін до чинних нормативно-правових актів, з яких 5 пропозиції не належало до компетенції ГСЦ МВС, але у разі надходження відповідних проектів актів ГСЦ МВС готовий буде прийняти участь в їх опрацюванні, 2 пропозиції частково враховано, а 2 враховано повністю – що є доволі позитивним, адже серед інших міністерств таких результатів не було виявлено.

Розглянемо детальніше діяльність ГСЦ МВС щодо підготовки проектів регуляторних актів:

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації законодавства та визначення переліку адміністративних послуг, що надаються територіальними органами Міністерства внутрішніх справ України)». Проект акта 04.01.2018 разом з аналізами регуляторних впливів розміщено на офіційному веб-сайті МВС. Проект акта погоджений Всеукраїнською Асоціацією органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України», Всеукраїнською асоціацією органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад без зауважень. Всеукраїнська Асоціація сільських та селищних рад висловила пропозиції до проекту акта, які взято до уваги. До проекту акта висловлено 4 пропозиції, 2 з яких узято до уваги, 1 враховано частково в частині перегляду вартості деяких адміністративних послуг, 1 не враховано. Враховуючи те, що проект акта охоплює декілька сфер державного регулювання, ГСЦ МВС розроблено 7 М-тестів для кожної сфери

регулювання окремо. Відкриті публічні консультації з зацікавленими бізнес-асоціаціями малого бізнесу з приводу проекту акта не проводилися.

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України». Проект акта 22.01.2018 разом з аналізом регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті МВС. Пропозиції та зауваження отримані ГСЦ МВС до проекту акта:

- пропозиція щодо використання міжнародних стандартів ДСТУ EN ISO/IEC 17020:2014 (ISO/IEC 17020:2012) «Оцінювання відповідності. Вимоги щодо діяльності різних типів органів, що здійснюють інспектування» або ДСТУ ISO/IEC 170225:2006 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій» при уповноваженні суб'єктів господарювання на право проведення обов'язкового технічного контролю транспортних засобів. Пропозицію враховано, шляхом виключення посилання на зазначені ДСТУ в проекті постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»;

- пропозиція щодо необхідності розробки та затвердження порядку проведення моніторингу інформації про результати обов'язкового технічного контролю, що передається суб'єктами здійснення обов'язкового технічного контролю до загальнодержавної бази даних. Пропозицію враховано та зазначеним проектом акту передбачається розробка та затвердження такого Порядку МВС;

- пропозиція щодо необхідності розроблення та затвердження Порядку внесення суб'єктів проведення обов'язкового технічного контролю до реєстру таких суб'єктів. Пропозиція врахована, та зазначеним проектом передбачено затвердження такого Порядку;

- пропозиція щодо виключення поняття «пересувне устаткування» з проекту акта та відміни можливості в ручному режимі вводити дату проведення обов'язкового технічного контролю транспортного засобу. Пропозиція врахована частково, так як поняття «пересувне устаткування»

вже визначено та використовується компетентним органом (Національним агентством з акредитації України) у відповідності до діючих нормативно-правових актів, а запропоновані в проекті постанови зміни не передбачають надання можливості в ручному режимі вводити дату проведення обов'язкового технічного контролю до реєстру результатів проведення обов'язкового технічного контролю. Проведено М-тест, а також відкриті публічні консультації з зацікавленими бізнес-асоціаціями малого бізнесу, як його складової. Кількість учасників консультацій становить 289.

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України». Проект акта 13.07.2018 разом з аналізом регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті МВС. Отримано лист громадської організації «Товариство сприяння обороні України (ТСО України)» про підтримку проекту акта. Пропозиції та зауваження від юридичних та фізичних осіб до проекту акта не надходили. М-тест до проекту акта розміщено на офіційному веб-сайті МВС. Відкриті публічні консультації з зацікавленими бізнес-асоціаціями малого бізнесу з приводу проекту акта не проводилися.

Проект наказу Міністерства внутрішніх справ України «Про затвердження Змін до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 07 грудня 2009 року № 515». Проект акта 21.02.2018 разом з аналізом регуляторного впливу розміщено на офіційному веб-сайті МВС. Пропозиції та зауваження від юридичних та фізичних осіб до проекту акта не надходили. М-тест до проекту акта розміщено на офіційному веб-сайті МВС. Відкриті публічні консультації з зацікавленими бізнес-асоціаціями малого бізнесу з приводу проекту акта не проводилися.

Управління ліцензування також здійснювало регуляторну діяльність, а саме: підготовлено 3 проекти регуляторних актів, які оприлюднено на офіційному веб-сайті МВС. Отримано зауваження та пропозиції щодо 1 проекту регуляторного акта від 1 особи, які на сьогодні розглядаються (строк, протягом якого приймаються зауваження та пропозиції від фізичних

та юридичних осіб, їх об'єднань не завершився). Тест малого підприємництва (М-тест) проведено щодо 2 (67%) проектів регуляторних актів. Протягом року проведено відстеження результативності 2 регуляторних актів (базові). Пропозиції громадськості про необхідність підготовки проектів регуляторних актів, а також про необхідність їх перегляду до Управління ліцензування не надходили.

Виявлені недоліки щодо організації апаратом МВС регуляторної діяльності:

- В більшості випадків повідомлення про оприлюднення не містить посилання на сам проект регуляторного акту, а тільки на веб-сайт міністерства чи зазначається розділ на сайті (хоча в статті 9 Закону 1160-IV зазначено вимогу вказувати адресу сторінки в мережі Інтернет, тобто конкретну сторінку сайту, де розміщений проект та АРВ);

- План-графік здійснення Міністерством внутрішніх справ України заходів з відстеження результативності регуляторних актів на 2018 рік було затверджено 19.07.2018 року. Відповідно до статті 4 Закону 1160-IV одними з принципів державної регуляторної політики є передбачуваність та прозорість, а статтею 5 визначено вимогу систематизації регуляторних актів. Згідно роз'яснення ДРС практично це означає створення бази даних регуляторних актів, розробником яких виступав орган – таку базу даних було створено Департаментом юридичного забезпечення та розміщено на веб-сайті МВС, що оцінюється позитивно. Також ці принципи означають складання планів-графіків з відстеження результативності дії регуляторних актів з подальшою їх поквартальною актуалізацією (доповнення в разі прийняття нових регуляторних актів);

- Як вже зазначалось вище, підрозділи МВС при проведенні М-тесту не завжди проводили консультації з представниками мікро- та малого підприємництва, що є порушенням, адже такі консультації є невід'ємною складовою тесту малого підприємництва відповідно до Додатку 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта;

- Відсутні регулярні звіти про отримання пропозицій та зауважень до проектів регуляторних актів, які необхідно готувати на вимогу Порядку проведення консультацій з громадськістю, який визначає, що консультації з громадськістю щодо проектів регуляторних актів проводяться з урахуванням Закону 1160-IV. Враховуючи, що Закон не врегулював це питання, в частині підготовки звітів за результатами отримання зауважень/пропозицій треба дотримуватися Порядку та готувати звіт. Хоча іноді такі звіти готуються та оприлюднюються, наприклад, Звіт про результати проведення електронних консультацій з громадськістю щодо проекту наказу МВС «Про внесення змін до Порядку формування тарифів на платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС від 08.12.2017 № 1005». Крім того, відсутні звіти про здійснення МВС регуляторної діяльності за рік;

- Варто також зазначити відсутність плану перегляду МВС регуляторних актів щодо внесення змін та/або визнання такими, що втратили чинність, або їх скасування;

- Згідно звіту ДРС за результатами моніторингу діяльності 43 ЦОВВ щодо реалізації ними регуляторної політики на офіційних сторінках в мережі Інтернет (http://www.drs.gov.ua/regulatory_policy/rekomendatsiyi-derzhavnoyi-regulyatornoyi-sluzhby-ukrayiny-shhodo-vysvitlennya-tsentralnymy-organamy-vykonavchoyi-vlady-informatsiyi-pro-realizatsiyu-nymy-regulyatornoyi-polityky-na-ofitsijnyh-storink/) на веб-сайті МВС було виявлено: розділ «Регуляторна політика» або аналогічний є важкодоступним, а також неструктурованим; відсутні рубрики «Планування регуляторної діяльності»; «Оприлюднення проектів регуляторних актів»; «Відстеження результативності регуляторних актів»; «Відомості/Інформація про здійснення регуляторної діяльності».

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до здійснення регуляторної діяльності» становить 4 бали, враховуючи переважне виконання вимог Закону 1160-IV, Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, Методики відстеження результативності

регуляторного акта, наявність врахованих пропозицій/зауважень до проектів регуляторних актів, позитивну діяльність ГСЦ МВС - пропозиції громадськості щодо внесення змін до чинних НПА, наявність переліку регуляторних актів, вчасне затвердження плану діяльності та внесення до нього змін, проте з огляду на випадки порушення порядку проведення тесту малого підприємництва, не системну підготовку звітів за результатами оприлюднення проектів, невикористання дискреційних повноважень – підготовку планів-графіків зі змінами, щоквартальних (щорічних) звітів, плану перегляду МВС регуляторних актів щодо внесення змін та/або визнання такими, що втратили чинність, або їх скасування; відсутність належного висвітлення регуляторної діяльності на веб-сайті.

3-П. Пропозиції Міністерству щодо залучення громадськості до здійснення регуляторної діяльності»

1). Під час проведення тесту малого підприємництва обов'язково проводити консультації з мікро та малим підприємництвом відповідно до пункту 1 Додатку 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

2). В повідомленні про оприлюднення проекту регуляторного акта вказувати посилання на проект акта, а не на сайт міністерства.

3). Готувати щоквартальні звіти щодо здійснення міністерством державної регуляторної політики з описом показників залучення громадськості з зазначенням про наявність/відсутність пропозицій та їх врахування.

4). За результатами оприлюднення проектів регуляторних актів готувати звіти щодо кожного такого проекту з дотриманням вимог до змісту, визначеними пунктом 20 Порядку проведення консультацій з громадськістю.

5). Застосувати Рекомендації ДРС щодо висвітлення ЦОВВ інформації про реалізацію ними регуляторної політики на офіційних

сторінках в мережі Інтернет та усунути відповідні недоліки, виявлені ДРС в діяльності МВС - http://www.drs.gov.ua/regulatory_policy/rekomendatsiyi-derzhavnoyi-regulyatornoyi-sluzhby-ukrayiny-shhodo-vysvitleniya-tsentralnyomy-organamy-vykonavchoyi-vlady-informatsiyi-pro-realizatsiyu-nymy-regulyatornoyi-polityky-na-ofitsijnyh-storink/.

6). Готувати та розміщувати на веб-сайті плани перегляду МВС регуляторних актів щодо внесення змін та/або визнання такими, що втратили чинність, або їх скасування.

7). Готувати до 15 грудня перед настанням планованого року та розміщувати на веб-сайті актуальні щорічні Плани-графіки здійснення Міністерством внутрішніх справ України заходів з відстеження результативності регуляторних актів та регулярно вносити до них зміни.

4-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до проведення антикорупційних експертиз

В досліджуваному періоді міністерством не було залучено жодного представника громадськості, який, на виконання пункту 3 частини першої статті 21 Закону України «Про запобігання корупції» проводив би громадську антикорупційну експертизу нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів, розробником яких було міністерство, та подав за результатами експертизи пропозиції до міністерства.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до антикорупційної діяльності» з огляду на повну відсутність діяльності в цій сфері становить 0 балів.

4-П. Пропозиції міністерству щодо залучення міністерством громадськості до проведення антикорупційних експертиз

1). Створити та поновлювати базу даних ІГС та окремих громадян, метою чи сферою діяльності яких є протидія корупції (надалі – заінтересованих сторін).

2). Створювати перелік чинних НПА, розробником яким може бути міністерство, які потребують проведення антикорупційних експертиз.

3). Надсилати на електронну пошту заінтересованим сторонам перелік чинних НПА, визначених попереднім абзацом, та проектів НПА, розробником яких є міністерство з пропозицією провести антикорупційну експертизу.

5-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до консультацій з громадськістю

Рубрика «Електронні консультації з громадськістю» направляє на рубрику «Проекти нормативних актів».

Проаналізуємо дотримання Порядку проведення консультацій з громадськістю стосовно проведення електронних консультацій щодо проекту наказу МВС «Про затвердження уніфікованих форм актів, що складаються за результатами проведення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю) Міністерством внутрішніх справ України» - http://mvs.gov.ua/ua/pages/Povidomlennya_pro_oprilyudnennya_proektu_nakazu_MVS_Ukraini_Pro_zatverdzhennya_unifikovanih_form_aktiv_shcho_skladayutsya_a_za_rezultatami_provedennya_planovih_zahodiv_derzhavnogo_naglyadu_MVS_Ukraini.htm . По-перше, одразу можна відмітити плутанину з проектами регуляторних актів (щодо них готується «повідомлення про оприлюднення»), щодо проектів, які не є регуляторними актами, оприлюднюється «інформаційне повідомлення про проведення електронних консультацій». Дивно також те, що в самому повідомленні автор посилається на норми пункту 17 Порядку проведення консультацій з громадськістю, при цьому переважно їх не дотримується при складанні змісту повідомлення:

- не вказано найменування ОВВ, який проводить електронні консультації з громадськістю – за контекстом, начебто, зрозуміло, що на сайті МВС проводить сам МВС, проте необхідно все одно вказувати, адже

така вимога порядку, а також консультації щодо проектів наказів МВС можуть проводити і підпорядковані ЦОВВ;

- не вказано соціальні групи населення та заінтересовані сторони, на які поширюватиметься дія рішення, яке планується прийняти за результатами електронних консультацій з громадськістю;

- не вказано можливі наслідки проведення в життя рішення для різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін;

- не вказано прізвище, ім'я відповідальної особи апарату МВС;

- не вказано форму подання пропозицій та зауважень до проекту акта;

- номер телефону, за яким надаються консультації щодо проекту акта, начебто вказаний, проте зазначається після слів «Зауваження та пропозиції до проекту наказу просимо надсилати протягом двох тижнів з дня оприлюднення за адресою», що у поєднанні з недоліком, описаним в попередньому абзаці може тлумачитись громадськістю як «За цим номером телефону я можу подати усні зауваження та пропозиції»;

- строк подання пропозицій та зауважень виписано некоректно «протягом двох тижнів з дня оприлюднення», адже дату оприлюднення з цього повідомлення встановити неможливо (вона ніде не зазначена), інші міністерства пишуть в такому випадку кінцевий термін, наприклад «протягом 20 календарних днів до 15 грудня 2018 року». Крім того, мінімальний строк проведення консультацій з громадськістю становить 15 календарних днів (пункт 12 Порядку), а не два тижні. Відповідно до статей 253-255 ЦКУ різниця може бути суттєва: так, наприклад, інформаційне повідомлення оприлюднено в понеділок, 1 числа місяця, якщо застосувати строк два тижні, то останнім днем строку буде понеділок, 15 числа цього ж місяця. Якщо ж застосувати строк 15 календарних днів, то, враховуючи, що початок перебігу строку починається з наступного дня після оприлюднення, то останнім днем строку буде вівторок, 16 числа цього ж місяця. Якщо ж день оприлюднення є п'ятниця, то різниця між 15 календарними днями та двома тижнями складає аж **3** календарних дні;

- також, в інформаційному повідомленні не вказано строк і спосіб оприлюднення результатів обговорення цього проекту наказу.

Рубрика «Публічні громадські обговорення» веб-сайту МВС направляє на рубрику «Громадські обговорення», в якому розміщено Звіт про результати проведення електронних консультацій з громадськістю щодо проекту наказу МВС «Про внесення змін до Порядку формування тарифів на платні послуги, що надаються закладами охорони здоров'я Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС від 08.12.2017 № 1005» -

http://mvs.gov.ua/ua/pages/ZVIT_pro_rezultati_provedennya_elektronnih_konsultacij_z_gromadskistyju_shchodo_proektu_nakazu_MVS_Pro_vnesennya_zmin_do_Poryadku_formuvannya_tarifiv_na_platni_poslugi_zatverdzhеного_nakazom_MVS_vid_08122017_1005.htm. Зміст звіту не зовсім відповідає нормам статті 20 Порядку, так відсутня інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення – хоча пропозиції та зауваження громадськості до проекту акта не надходили, це є також результатом обговорення, відповідно рішення може бути, наприклад, «припинити розробку проекту», «видати наказ даній редакції», «продовжити строк консультацій з громадськістю» тощо.

Також в цій рубриці розміщено Звіт про результати публічного громадського обговорення та електронних консультацій з громадськістю проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України, що стосуються сфери проведення обов'язкового технічного контролю транспортних засобів» - http://mvs.gov.ua/ua/pages/ZVIT_pro_rezultati_publichnogo_gromadskogo_obgovorennja_ta_elektronnih_konsultacij_z_gromadskistyju_proektu_postanovi_Kabinetu_Ministriv_Ukraini_Pro_vnesennya_zmin_do_deyakh_postanov_Kabinetu_Ministriv_Ukraini_shcho_stosuyutsya_sferi_provedennja_obovyazkovo_tekhnichnogo_kontrolju_transportnih_zasobiv.htm. Можна стверджувати, що зміст звіту відповідає цілком нормам пункту 20 Порядку, так є зазначеною інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні; інформація про пропозиції, що надійшли до ГСЦ МВС за результатами

обговорення, із зазначенням автора кожної пропозиції; інформація про врахування пропозицій та зауважень громадськості з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та причин неврахування пропозицій та зауважень; інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення. Було б непогано до такого звіту додавати також протокол, який відповідно до абзацу другого пункту 19 Порядку, повинен вестися, без протоколу немає підтверджень того, що він вівся.

На веб-сайті не було знайдено інформаційних повідомлень про проведення публічних громадських обговорень. Також немає підтверджень того, що такі обговорення МВС організовує та проводить в порядку, визначеному пунктом 14 Порядку проведення консультацій з громадськістю.

Варто позитивно зазначити, що апарат МВС проводить заходи вивчення громадської думки. Так, проводиться анкетування для проведення опитування громадян, які взаємодіяли (взаємодіють) з Міністерством внутрішніх справ, на веб-сайті міністерства - <http://mvs.gov.ua/ua/polls/>. Проте, немає звітів (хоча б проміжкових) за результатами цього анкетування відповідно до пункту 24 Порядку. Також, треба враховувати, що на відміну від поширеного уявлення, що вивчення громадської думки обов'язково потребує залучення сторонніх організацій на платній основі, деякі форми вивчення громадської думки їх не потребують, а саме: проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та заінтересованих сторін; опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки. Остання форма взагалі обов'язкова з урахуванням вимог Указу Президента України № 109/2008, а також Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України, проте підтвердження дотримання цих норм відсутні.

Відсутні також відомості щодо намагання чи спроби громадськості ініціювати консультації з громадськістю.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до консультацій з громадськістю» становить 2,5 бали з огляду на відсутність орієнтовного плану, невнесення до нього змін, відсутність звітів про проведення консультацій щодо кожного окремого проекту НПА та питання, які виносились на обговорення, відсутність інформаційних повідомлень (плутанина з повідомленням про оприлюднення, порушення вимог до змісту), порушення порядку організації публічного громадського обговорення, відсутність звітів за результатами вивчення громадської думки, плутанина з розміщенням повідомлень, проектів, звітів – невпорядкованість відповідних рубрик та їх наповнення, відсутність випадків реалізації права 3-х ІГС ініціювати консультації з громадськістю, тобто діяльність відзначається значним порушенням законодавства (Порядку проведення консультацій з громадськістю), проте з урахуванням надходжень пропозицій громадськості, наявності деяких звітів, в тому числі складених з повним дотриманням Порядку.

5-II. Пропозиції щодо залучення міністерством громадськості до консультацій з громадськістю

1). Задля виконання вимоги Порядку щодо забезпечення репрезентативності консультацій з громадськістю готувати та вести базу заінтересованих сторін в залежності від напрямку діяльності міністерства (самостійних структурних підрозділів апарату). На початку проведення консультацій з громадськістю надсилати на електронні адреси заінтересованих сторін посилання на розміщений проект акта чи винесене на обговорення питання з проханням надати свої пропозиції та зауваження.

2). Наголосити посадовим особам апарату міністерства, що публічні громадські обговорення організовуються та проводяться строго в порядку,

визначеному пунктом 14 Порядку проведення консультацій з громадськістю. Відповідно до пункту 19 обов'язково вести протокол.

3). Ознайомити посадових осіб апарату міністерства з вимогами до змісту інформаційного повідомлення про проведення консультацій з громадськістю, встановлених пунктами 15 та 17 Порядку.

4). Щоквартально проводити заходи вивчення громадської думки шляхом аналізу звернень громадян за важливими напрямками діяльності міністерства.

5). Обов'язково готувати звіти про проведення консультацій з громадськістю не залежно від їх виду та наявності пропозицій/зауважень до них: результати публічного громадського обговорення та електронних консультацій з громадськістю оформлювати звітом відповідно до пункту 20 Порядку. До такого звіту пропонується додавати також аналіз причин відсутності пропозицій/зауважень громадськості та роботу, яку міністерство провело задля залучення громадськості. До публічних громадських обговорень обов'язково додавати протокол. Щодо результатів проведення заходів вивчення громадської думки складати звіт з дотриманням вимог пункту 24 Порядку.

6). Встановити контроль за вчасною підготовкою та внесенням змін до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю. Також в обов'язковому порядку проводити консультації з громадськості цього Плану. Наголосити, що орієнтовний план затверджується до початку року відповідно до пункту 6 Порядку.

7). Наголосити посадовим особам апарату міністерства, що мінімальний строк проведення консультацій з громадськістю становить 15 календарних днів, а не два тижні.

8). Впорядкувати розділ «Консультації з громадськістю» веб-сайту МВС: підрозділи «Електронні консультації з громадськістю» та «Публічні

громадські обговорення» регулярно наповнювати релевантним змістом – інформаційними повідомленнями про проведення відповідних консультацій; звіти за результатами проведення консультацій з громадськістю додавати до інформаційних повідомлень. Створити підрозділ «Організація консультацій з громадськістю», який наповнювати орієнтовними планами проведення консультацій з громадськістю, змінами до них, а також щоквартальними звітами про проведені МВС консультацій з громадськістю та взаємодію з громадською радою. Створити підрозділ «Вивчення громадської думки», який наповнювати інформацією про наявні анкетування, що проводиться апаратом МВС, а також звітами про заходи вивчення громадської думки шляхом аналізу звернень громадян за важливими напрямками діяльності МВС та іншими заходами відповідно до пункту 22 Порядку.

6-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до проведення антидискримінаційних експертиз

В досліджуваному періоді міністерством не було залучено **жодного** представника громадськості, який, на виконання частини першої статті 13 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» проводив би антидискримінаційну експертизу проектів нормативно-правових актів, розробником яких було міністерство, та подав за результатами експертизи пропозиції до міністерства.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до проведення антидискримінаційних експертиз» з огляду на повну відсутність діяльності в цій сфері становить 0 балів.

6-П. Пропозиції міністерству щодо залучення міністерством громадськості до проведення антидискримінаційних експертиз

1). Створити та поновлювати базу даних ІГС та окремих громадян, метою чи сферою діяльності яких є протидія дискримінації (надалі – заінтересованих сторін).

2). Надсилати на електронну пошту заінтересованим сторонам перелік проектів НПА, розробником яких є міністерство з пропозицією провести антидискримінаційну експертизу.

7-О. Оцінка залучення міністерством ІГС до проведення громадських експертиз його діяльності

Протягом досліджуваного періоду до міністерства, крім власне цієї експертизи, проводилась ще експертиза міжрегіонального територіального органу МВС громадською радою при МВС. За наданими матеріалами було встановлено, що ГСЦ МВС дотримувалось норм Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади, а саме: були дотримані строки та процедури, визначені пунктом 4; експертні пропозиції громадської ради були враховані; було дотримано процедуру та порядок розгляду експертних пропозицій, встановлений пунктом 7. Крім того, ГСЦ МВС провів аналіз виконання заходів з реалізації експертних пропозицій громадської ради:

№	Захід	Стан виконання	Виконавець
1.	Підготувати огляд типових порушень, виявлених під час проведення громадської експертизи, та надіслати їх до РСЦ МВС для опрацювання та використання під час перевірок ГСЦ МВС із питань дотримання їх посадовими особами вимог нормативно-правових актів, що регулюються діяльність територіальних органів з надання сервісних послуг МВС	виконано	ГСЦ МВС
2.	Забезпечити вивчення проблемних питань, зазначених в Експертних пропозиціях, під час здійснення перевірок службової діяльності РСЦ МВС	виконується	ГСЦ МВС
3.	Підготувати доповідну записку керівництву МВС із пропозиціями щодо необхідності внесення змін до: <ul style="list-style-type: none"> - штатних розписів територіальних органів з надання сервісних послуг МВС із метою підпорядкування необхідної кількості фахівців Експертної служби МВС, які безпосередньо приймають участь у державній реєстрації ТЗ; - Положення про Експертно-кваліфікаційну комісію МВС, затвердженого наказом МВС від 15.12.2011 № 923; - Порядку державної реєстрації (перереєстрації), 	виконано	ГСЦ МВС

	зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1998 року № 1388 (у разі прийняття керівництвом МВС відповідного рішення щодо підпорядкування частини фахівців Експертної служби МВС територіальним органам з надання сервісних послуг МВС)		
4.	Забезпечити внесення змін до Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 07 вересня 1998 року № 1388, у частині розмежування повноважень між центрами надання адміністративних послуг та територіальними органами з надання сервісних послуг МВС щодо надання адміністративних послуг з державної реєстрації (перереєстрації, зняття з обліку) транспортних засобів та видачі посвідчення водія	виконується	ГСЦ МВС

Можна високо оцінювати діяльність ГСЦ МВС щодо сприяння проведенню громадським експертизам, що підтверджується і наданими матеріалами до цієї експертизи. Проте діяльність апарату МВС так високо оцінювати не вдається з об'єктивних обставин.

Наказ про проведення цієї громадської експертизи був виданий з порушенням тижневого строку. Матеріали (на відміну від ГСЦ МВС) приховувались та надавались не в повному обсязі (тільки **50%**), що дуже ускладнило проведення цієї експертизи, також матеріали не були узагальнені та систематизовані відділом взаємодії з громадськістю, був відсутній реєстр, який є обов'язковим відповідно до Інструкції з діловодства при такій кількості додатків, матеріали були подані за структурними підрозділами, а не напрямами взаємодії.

Виявлено також порушення в процесі розгляду експертних пропозицій керівництвом МВС за результатами попередньої громадської

експертизи. Проводити розгляд керівництвом за участі представників ініціатора експертизи в двотижневий строк, як це зазначено в підпункті 2 пункту 7 Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності ОВВ, Міністр відмовляється. Відмовляється і затверджувати наказом заходи, спрямовані на реалізацію експертних пропозицій, як це встановлено в підпункті 2-1 пункту 7 Порядку. Хоча, за результатами громадських експертиз діяльності міністерств в 2017 році, 10 міністерств з 18 (тобто більшість) розглянули та затвердили своїми наказами заходи з реалізації експертних пропозицій.

Проте, треба визнати, що сприяння проведенню експертиз апаратом МВС значно покращилось у порівнянні з попередньою експертизою, коли відбувалось тривале перешкоджання у її проведенні та надавались не зовсім релевантні матеріали, тому можна прогнозувати, що і розгляд цих експертних пропозицій відбудеться відповідно до пункту 7 Порядку.

Оцінка «Залучення міністерством ІГС до проведення громадських експертиз його діяльності» становить 3,5 бали з огляду на ненадання матеріалів в повному обсязі, порушення тижневого строку видання наказу, відсутність робочої групи з підготовки матеріалів експертизи, порушення порядку розгляду експертних пропозицій відповідно до Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності ОВВ, відсутність результату: експертні пропозиції не враховуються міністерством, кількість проведених експертиз саме апарату МВС становлять одиниці на рік, проте, враховуючи позитивну діяльність ГСЦ МВС – дотримання Порядку, затвердження та виконання заходів; покращення діяльності апарату МВС у порівнянні з попередньою експертизою, що може означати дотримання Порядку при розгляді цих експертних пропозицій.

7-П. Пропозиції щодо залучення міністерством ІГС до проведення громадських експертиз його діяльності

1). Неухильно дотримуватись положень Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності ОВВ, а саме:

- утворювати робочу групу для підготовки матеріалів із залученням представників ініціатора з метою надання матеріалів в повному обсязі;

- розглядати у двотижневий строк експертні пропозиції міністром, його заступниками або державним секретарем (в залежності від предмету експертизи), за участю представників ініціатора громадської експертизи;

- розробляти і затверджувати наказом МВС заходи, спрямовані на реалізацію експертних пропозицій, у десятиденний строк після розгляду експертних пропозицій у порядку, встановленому попередні абзацом;

- матеріали експертизи подавати відповідно до запиту в систематизованому вигляді з реєстром наданих матеріалів.

2). Вести облік потенційних ініціаторів громадських експертиз, пропонувати їм проводити громадські експертизи діяльності міністерства за проблемними напрямками діяльності, які потребують експертизи та напрацювання шляхів вирішення відповідно до річних планів робіт та діяльності міністерства.

3). Готувати та розміщувати на сайті міністерства звіти за результатом виконання завдань, встановлених наказом про затвердження заходів з реалізації експертних пропозицій.

8-О. Оцінка залучення міністерством громадськості до роботи консультативно-дорадчих органів та партнерства

Наказом МВС від 16.10.2018 № 836 затверджено «Положення про колегію Міністерства внутрішніх справ України», преамбула наказу не враховує Указ Президента України від 31.12.2005 № 1902/2005 «Про колегію міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади», в останньому абзаці пункту 1 якого зазначено: «Колегія міністерства є постійним

консультативно-дорадчим органом, її засідання проводяться в міру потреби, але не рідше одного разу на місяць». У пункті 3 Положення про колегію МВС вказано, що колегія керується у своїй роботі, в тому числі, Указами Президента України, отже проведення її засідань не рідше одного разу на місяць є обов'язковим. Проте, в 2018 році було проведено всього **одне** засідання (27 січня 2018 року). Результати засідання та виконання його рішень подані в таблиці:

№	Засідання	Питання порядку денного	Пропозиції громадськості	Рішення	Реалізація	Контроль
1.	27 січня 2018 року, м. Київ, МВС	Про результати реалізації державної політики в правоохоронній і безпековій діяльності в 2017 році та завдання щодо подальшого вдосконалення службової діяльності	Відсутні	Рішення № 1 «Про результати реалізації державної політики в правоохоронній і безпековій діяльності у 2017 році та завдання щодо подальшого вдосконалення службової діяльності», затверджене наказом МВС від 06.02.2018 № 91 «Про оголошення рішень колегії МВС України»	Звіти Національної гвардії України, Головного сервісного центру МВС, центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Міністром, про виконання рішення № 1 колегії МВС	Виконано
		Про ефективність використання бюджетних коштів у 2017 році та основні пріоритети фінансового забезпечення органів системи	Відсутні	Рішення № 2 «Про ефективність використання бюджетних коштів у 2017 році та основні пріоритети фінансового	Звіти центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Міністром, про	Виконано

		МВС у 2018 році		забезпечення органів системи МВС у 2018 році», затверджене наказом МВС від 06.02.2018 № 91 «Про оголошення рішень колегії МВС України»	виконання рішення № 2 колегії МВС	
--	--	-----------------	--	--	-----------------------------------	--

Відповідно до наказу МВС від 24.09.2018 № 783 визначено склад колегії у кількості 39 осіб, з яких 4 особи (10%) є представниками громадськості, а саме:

Аласанія Зураб Григорович – громадський діяч (за згодою).

Захаров Євген Юхимович – директор Харківської правозахисної групи (за згодою).

Мартиненко Володимир Олександрович – голова Громадської ради при МВС.

Яценюк Арсеній Петрович – громадський діяч (за згодою).

Серед інших ЦОВВ частка представників громадськості у складі колегії може сягати 20-30%.

Як вбачається з даних таблиці, представниками громадськості не було подано жодної пропозиції, що може означати декларативний (демонстративний) характер засідання колегії, а не засідання органу, який приймає рішення шляхом конструктивного діалогу та дебатів.

Організацію взаємодії апарату МВС з громадською радою при МВС не є можливим оцінити у зв'язку ненаданням відповідних матеріалів, що може означати наступне: пропозиції ГР до апарату МВС не подаються (не заохочуються до подання), відповідно не розглядаються та не враховуються.

Щодо роботи інших консультативно-дорадчих органів, в складі яких є представники громадськості, не зрозуміла їх роль, діяльність та результати.

Також відсутня аналітика щодо ефективності діяльності за укладеними меморандуми про співпрацю.

Позитивно можна оцінити виконання пункту 7 § 33 Регламенту КМУ щодо залучення всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців, профспілок та всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування до опрацювання проектів НПА відповідно до компетенції та врахування їх пропозицій, наприклад, проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації законодавства та визначення переліку адміністративних послуг, що надаються територіальними органами МВС)»:

№ з/п	Громадськість	Погодження	Врахування
1.	Всеукраїнська Асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України»	Без зауважень	
2.	Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад	Без зауважень	
3.	Всеукраїнська Асоціація сільських та селищних рад	Неможливо виділити окреме зауваження.	Взято до уваги
4.	Всеукраїнське об'єднання організацій роботодавців автомобільного транспорту «Укравтотранс»	Без зауважень	
5.	Всеукраїнське об'єднання організацій роботодавців транспорту «Федерація роботодавців транспорту України»	Без зауважень	
6.	Федерація професійних спілок України	Без зауважень	
7.	Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні	Пропонуємо запропоновану статтю 15 Закону України «Про дорожній рух» Основні положення щодо допуску до керування транспортними засобами,	Взято до уваги. Питання щодо кваліфікації водіїв

		<p>після частини 27, доповнити новою частиною наступного змісту: «Підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації водіїв комерційних транспортних засобів (категорії C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE; та водіїв транспортних засобів категорії B, які використовують свої посвідчення водія для професійних цілей: таксі, швидка допомога тощо) здійснюється у порядку затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань транспорту з видачею свідоцтв професійної компетентності водіїв та кваліфікаційної картки водія». У статті 128 КУпАП слова «проходження щозмінного медичного огляду та» вилучити. Статтю 45. Медичний огляд і переогляд кандидатів у водії і водіїв транспортних засобів пропонуємо викласти у редакції: «Медичний огляд проводиться з метою визначення здатності кандидатів у водії і водіїв до безпечного керування транспортними засобами. Зазначений огляд включає: попередні, періодичні огляди, а також позачергові огляди, зумовлені необхідністю. Періодичність медичних оглядів водіїв визначається терміном дійсності посвідчення водія, а порядок їх проведення і направлення водіїв на позачергові огляди визначаються спільним актом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, і Міністерства внутрішніх справ України.».</p>	<p>комерційних транспортних засобів належить до компетенції Мінінфраструктури. Крім того, дане міністерство Урядом визначено відповідальним за імплементацію норм Директиви 2003/59/ЄС щодо запровадження системи підтвердження професійної компетентності водіїв комерційних автотранспортних засобів. Питання щодо медичного огляду не належать до компетенції МВС. Варто наголосити, що МОЗ погодив проект акта без зауважень.</p>
--	--	--	---

Також можна позитивно відзначити діяльність ГСЦ МВС щодо організації партнерства з громадськістю:

№ з/п	ГСЦ МВС, конкретна дія	Партнери, конкретна дія	Спільний результат
1.	Залучення сервісних центрів МВС до акції «Здай заглушку – обері життя». Дана акція проходить у рамках просвітницької кампанії «Благаю, живи! Безпека на дорозі», мета якого – привернути увагу суспільства до дотримання правил	Громадська організація «За безпечні дороги»	Презентація в ТСЦ МВС № 8043 (м. Київ) арт-об'єкта – автокрісла з ременем безпеки, створеного із 1079 заглушок, поширення акції на ТСЦ МВС усіх

	дорожнього руху.		регіонів
2.	Проект «Гаємний клієнт», завдяки якому громадяни мають можливість відкрито перевірити роботу державної структури та вплинути на хід розвитку реформи в напрямку сервісу.	Лідери суспільної думки: Тимофій Мілованов, почесний президент Київської школи економіки; Юрій Марченко, телеведучий, журналіст; Анатолій Анатоліч – телеведучий; Ольга Руднева, директор фонду Олени Пінчук; Яніна Соколова, телеведуча, акторка.	Створення агітаційного фотопроєкту з метою отримання відгуків пересічних громадян про роботу сервісних центрів МВС, аби покращити якість надання послуг.
3.	Проведення протягом квітня – травня 2018 року цільової інформаційно-роз'яснювальної кампанії, спрямованої на підвищення інформованості населення про порядок отримання посвідчення водія	Навчальні заклади з підготовки водіїв транспортних засобів, громадськість	Проведено понад 430 заходів, серед яких: заходи з представниками засобів масової інформації; інформаційні зустрічі для водіїв-початківців у закладах з підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів; відкриті уроки, інформаційні зустрічі у вищих навчальних закладах; заходи у місцях масового перебування громадян. поширення відповідних інформаційних матеріалів.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості до роботи консультативно-дорадчих органів та партнерства» становить 3,5 бали з огляду на відсутність проведення засідань колегії протягом 11 місяців, неактивну участь громадськості в роботі колегії, демонстративність проведення її засідань, відсутність пропозицій ГР та їх врахування, відсутність аналітики апарату МВС щодо ефективності укладених меморандумів, роботи консультативно-дорадчих органів, в складі яких є

громадськість, відсутність партнерських відносин та спільних заходів апарату МВС з громадськістю (на відміну від ГСЦ МВС), проте з урахуванням дотримання пункту 7 § 33 Регламенту КМУ, позитивної практики та досвіду партнерства з громадськістю ГСЦ МВС, наявності аналітики в цьому напрямі ГСЦ МВС.

8-П. Пропозиції щодо залучення міністерством громадськості до роботи консультативно-дорадчих органів та партнерства

1). Задля залучення вмотивованих членів консультативно-дорадчих органів та забезпечення прозорості діяльності міністерства проводити відкриті конкурси на набуття в них членства.

2). Наголошувати членам консультативно-дорадчих органів, в тому числі ГР та колегії, з числа громадськості про необхідність подання пропозицій.

3). Щоквартально проводити аналіз ефективності діяльності консультативно-дорадчих органів, їх окремих членів з числа громадськості, а також аналіз ефективності співпраці за укладеними меморандумами/угодами про співпрацю. За результатами аналізу вживати заходів щодо стимулювання їх діяльності, замінювати неефективних членів. За результатами готувати та розміщувати відповідні аналітичні довідки.

4). За результатами опрацювання пропозицій ГР, на виконання пункту 15 Типового положення про ГР, готувати Звіти про опрацювання пропозицій Громадської ради, розміщати їх у спеціальному підрозділі «Врахування/неврахування пропозицій та зауважень» розділу «Громадська рада» веб-сайту міністерства, за зразком: http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/officialcategory?cat_id=244999076.

5). Організувати діяльність колегії відповідно до норм Типового положення про колегію міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади і місцевої державної адміністрації та Указу Президента України від

31.12.2005 № 1902/2005 «Про колегію міністерства та іншого центрального органу виконавчої влади» щодо проведення засідань колегії не рідше одного разу на місяць. Збільшити частку представників громадськості у її складі.

9-О. Залучення міністерством громадськості через інформування

Пунктом 1.2. Порядку функціонування веб-сайтів органів виконавчої влади визначено, що структура головної сторінки веб-сайту ОВВ повинна відповідати структурі головної сторінки Єдиного веб-порталу, тобто сайту КМУ - <https://www.kmu.gov.ua/ua> . Головна сторінка сайту КМУ містить розділ «Для громадськості», на сайті міністерства такого розділу немає. Варто також зазначити, що структура нового веб-сайту міністерства (наразі працює в тестовому режимі) взагалі не відповідає Єдиному веб-порталу ні за структурою, ні за функціоналом.

Відповідно до пункту 6 частини першої статті 15 Закону № 2939-VI міністерство зобов'язано оприлюднювати інформацію про механізми чи процедури, за допомогою яких громадськість може представляти свої інтереси або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень міністерства. Проте, на веб-сайті відсутня інформація про особливі права деяких ГО, про механізми проведення громадських експертиз (діяльності та проектів НПА), про процедуру ініціювання ІГС консультації з громадськістю, про інструменти участі в регуляторній, антикорупційній, антидискримінаційній діяльності міністерства, про процедуру участі в притягненні держслужбовців апарату міністерства до дисциплінарної відповідальності, про механізм оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства в судовому порядку та багато іншого.

Оцінка «Залучення міністерством громадськості через інформування» становить 1 бал з огляду на майже відсутність діяльності в цій сфері, тобто наявність одиничних проявів/ознак діяльності, а саме викладення деяких (обмеженої кількості) НПА, що містять такі процедури та

механізми, проте витяги та роз'яснення цих механізмів та процедур відсутні.

9-II. Пропозиції щодо залучення міністерством громадськості через інформування

1). На головній сторінці веб-сайту міністерства створити розділ «Громадськості», який наповнити наступними підрозділами, опис та зміст яких викласти зрозумілою громадськості мовою (процедури та механізми брати з актів законодавства, проте подавати спрощеною мовою), також наповнювати їх аналітичними матеріалами, звітами, статистикою, успішними прикладами взаємодії з громадськістю, врахованими пропозиціями, описом поточної діяльності тощо:

«Звернення громадян»;

«Звернення ІГС»;

«Регуляторна діяльність»;

«Антикорупційна діяльність»;

«Антидискримінаційна діяльність»;

«Громадська експертиза»;

«Права ГО»;

«Консультації з громадськістю»;

«Громадська рада»;

«Консультативно-дорадчі органи та робочі групи»;

«Меморандуми про співпрацю»;

«Судове оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства»;

«Адміністративне оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства»;

«Механізми притягнення до дисциплінарної відповідальності посадових осіб міністерства».

2). Розділ «Громадськості» доповнити також підрозділом «Механізми та процедури представлення інтересів та впливу на реалізацію повноважень

міністерства», в опис якого включити всі можливі такі процедури та механізми з гіперпосиланням на відповідні підрозділи розділу «Громадськості».

10-О. Загальна оцінка організації взаємодії міністерства з громадськістю

Розпорядженням КМУ від 11 квітня 2018 р. № 239-р «Про затвердження завдань, ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців, які займають посади державних секретарів міністерств, на 2018 рік» пунктом 4 завдань визначено «Забезпечення взаємодії міністерства із громадськістю», тобто організація взаємодії покладається на державного секретаря.

За матеріалами експертизи, наданої міністерством, встановлено, що державним секретарем МВС **не було** вчасно виконано завдання, визначені підпунктом 3 та 4 пункту 4 завдань, а саме: не було складено до 1 червня 2018 р. перелік заінтересованих сторін, які є об'єктами впливу державної політики у сферах відповідальності міністерства, а також **не було** проведено оцінку результативності діяльності апарату міністерства за напрямом “взаємодія з громадськістю”, за результатами якої **не було** подано аналітичну записку міністру.

Крім того, підрозділ апарату міністерства з взаємодії з громадськістю не має прав, обов'язків та відповідних повноважень щодо контролю дотримання міністерством законодавства взаємодії з громадськістю, сприяння такій взаємодії, оцінювання діяльності міністерства щодо взаємодії з громадськістю, організації такої взаємодії. Також такому підрозділу не виставляються ключові показники ефективності, саме «ефективності», а не показники діяльності, адже самі по собі голі цифри щодо кількості звернень, експертиз, консультацій з громадськістю, укладених меморандумів, залучених представників громадськості не вказують на ефективність самої взаємодії. Ефективність самої взаємодії міністерства з громадськістю повинна визначатись вкладом, який громадськість робить, щоб допомогти

міністерству успішно реалізовувати покладені на нього завдання. Основним завданням в цій сфері повинно бути залучення громадськості до конструктивної співпраці, що дозволить розвантажити посадових осіб міністерства, допоможе якісніше готувати проекти НПА та виконувати інші завдання. Крім того, треба пам'ятати, що державна політика формується та реалізується виключно для громадськості, тому є доцільним організувати її залучення до цього процесу.

Проте, позитивно можна відзначити діяльність ГСЦ МВС щодо організації взаємодії з громадськістю:

Протягом 9 місяців 2018 року відділом зв'язків з громадськістю ГСЦ МВС проведено наступну роботу, а саме:

- оприлюднено понад 6000 роз'яснювальних та інформаційних матеріалів про порядок отримання адміністративних послуг та відкриття сервісних центрів МВС нового зразка;

- наприкінці вересня поточного року ГСЦ МВС на національному порталі data.gov.ua оприлюднено відкриті дані про реєстрацію транспортних засобів, на основі яких на texty.org.ua створено он-лайн сервіс про першу реєстрацію авто, який надає змогу кожному громадянину самостійно отримати та оперувати інформацією про автомобільний ринок. Інформація про оприлюднення відкритих даних розповсюджена в понад 250 ЗМІ;

- проведено ряд зустрічей і презентацій із журналістами та представниками ЗМІ, перед проведенням яких забезпечено своєчасну акредитацію;

- надано близько 30 000 консультацій за довідковим телефоном ГСЦ МВС та понад 3 000 консультацій у соціальних мережах;

- у разі надходження здійснюється розгляд інформаційних запитів представників ЗМІ, журналістів, громадян. Зокрема, розглянуто 19 інформаційних запитів представників ЗМІ та 15 запитів громадян стосовно діяльності сервісних центрів МВС;

- на сайтах ГСЦ МВС та РСЦ МВС запроваджено розділ з результатами перевірок фактів порушення антикорупційного законодавства;

- у сервісних центрах МВС нового зразка забезпечено розповсюдження близько 4500 інформаційних роз'яснювальних матеріалів;

- на сайтах та сторінках ГСЦ МВС та РСЦ МВС у соціальних мережах постійно оприлюднюються інформації щодо нових послуг та новацій в обслуговуванні, зокрема:

  - запровадження можливості складання іспитів англійською мовою, оприлюднення маршрутів практичних іспитів з ПДР, відкриття інтерактивної мапи суб'єктів ОТК, запровадження чек-листа практичного іспиту для водіїв та он-лайн порадики «Як отримати посвідчення водія»;

  - відкриття нових сервісних центрів МВС;

  - проведення цільової інформаційно-роз'яснювальної кампанії, спрямованої на підвищення інформованості населення про порядок отримання посвідчення водія вперше;

  - оприлюднення відкритих даних про реєстрацію транспортних засобів та створення на основі відкритих даних Єдиного державного реєстру МВС стосовно зареєстрованих транспортних засобів та їх власників он-лайн сервісу про першу реєстрацію авто, що надає змогу кожному громадянину самостійно отримати інформацію про автомобільний ринок.

З метою отримання від громадян інформації про якість обслуговування в сервісних центрах МВС та популяризації контактних відомостей Головного сервісного центру МВС в ТСЦ МВС розміщено інформацію про контактні дані ГСЦ МВС.

Організовано залучення сервісних центрів МВС до акції «Здай заглушку – збережи життя», спрямованої на підвищення свідомості учасників дорожнього руху щодо безпеки на дорозі, а саме, на необхідність постійного використання ременів безпеки під час руху в транспортних засобах, обладнаних ними. Дана акція проходить у рамках просвітницької

кампанії «Благаю, живи! Безпека на дорозі», мета якого – привернути увагу суспільства до дотримання ПДР.

Запущено проект «Таємний клієнт», завдяки якому громадяни мають можливість відкрито перевірити роботу державної структури та вплинути на хід розвитку реформи в сфері державного сервісу з метою отримання незаангажованих відгуків як спеціально підготовлених перевіряючих, так і пересічних громадян, аби покращити якість надання послуг.

Загальна оцінка організації взаємодії міністерства з громадськістю становить 1,9 бала (17,5 балів за 9 напрямками поділено на кількість напрямів).

10-П. Пропозиції щодо організації взаємодії міністерства з громадськістю

1). Підрозділ апарату МВС, відповідальний за взаємодію з громадськістю, підпорядкувати безпосередньо державному секретарю.

2). Підрозділу апарату МВС, відповідального за взаємодію з громадськістю, надати повноваження здійснювати контроль за дотриманням міністерством та його посадовими особами законодавства щодо взаємодії з громадськістю, а саме в сферах:

- звернень громадян та ГО (ЗУ «Про звернення громадян», Указу Президента України № 109/2008, інструкції з діловодства, спеціальні закони видів ГО, Регламент КМУ), для з'ясувати причини порушення строків відповідей, інших порушень, готувати службові записки до КДС на відкриття дисциплінарних проваджень, брати участь в проведенні перевірки стану організації роботи зі зверненнями громадян;

- регуляторної діяльності, для цього контролювати дотримання строків розміщення повідомлень про оприлюднення проектів регуляторних актів, їх змісту, комплектацію (АРВ), проведення тесту малого підприємництва;

- громадських експертиз (діяльності, антикорупційної та антидискримінаційної);

- консультацій з громадськістю;
- діяльності консультативно-робочих органів міністерства;
- інформування громадськості та доступу до публічної інформації.

3). Підрозділу міністерства, відповідального за взаємодію з громадськістю, встановити наступні обов'язки:

- готувати щорічні плани та вносити до них зміни (підготовки регуляторних актів, проведення консультацій з громадськістю, проведення засідань колегії, діяльності консультативно-робочих органів тощо);

- готувати та розміщувати на веб-сайті МВС щоквартальні аналітичні довідки з питань взаємодії міністерства з громадськістю, куди включати аналіз ефективності взаємодії, наданих та врахованих пропозицій громадськості, іншого вкладу громадськості в виконання покладених на міністерство обов'язків; аналіз доцільності роботи консультативно-дорадчих органів, її членів та залучених осіб з числа громадськості, укладених меморандумів; аналіз проведених громадських експертиз, звіти з виконання наданих пропозицій; аналіз проведених консультацій з громадськості та результати оприлюднення проектів регуляторних актів тощо;

- надавати консультації громадськості щодо механізмів та процедур, за допомогою яких громадськість може представляти свої інтереси або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень міністерства;

- оперативно (протягом 5 робочих днів) та регулярно наповнювати розділ «Громадськості» веб-сайту міністерства, та його підрозділи відповідними матеріалами;

- забезпечувати взаємодію з консультативно-дорадчими органами міністерства та їх членами;

- створювати та вести бази даних осіб (фізичних та юридичних), яких можна залучати до виконання покладених на міністерство завдань з розподілом за напрямками діяльності міністерства (самостійних структурних підрозділів), здійснювати пошук таких осіб за допомогою моніторингу ЗМІ,

інтернет-джерел, звернень громадськості, запитів на публічну інформацію, на проведення консультацій з громадськістю, громадських експертиз тощо;

- надавати підтримку (консультативну та організаційну) посадовим особам міністерства щодо взаємодії з громадськістю: проведення консультацій з громадськістю, консультацій в рамках тесту малого підприємництва, забезпечення роботи консультативно-дорадчих органів, залучення громадськості тощо.